

217612 - آیا گفتن این جمله درست است: «خداوند انسان‌ها را آفرید، پیش از آن‌که دینی باشد»؟

سوال

شخصی این جمله را برایم نوشت و از من خواست با دلیل آن را رد کنم: **خداوند انسان‌ها را آفرید، پیش از آن‌که دینی باشد** این حرف تا چه حد درست است؟

پاسخ مفصل

الحمد لله.

این سخن باطل است و بیان بطلان آن چنین است:

- خداوند متعال انسان‌ها را بر اساس فطرت آفریده که ایمان به خالق و تسلیم بودن در برابر اوست. پروردگار متعال می‌فرماید:

فَطْرَةَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ

روم: ۳۰

(این همان فطرتی است که الله مردم را بر آن سرشته است، آفرینش الله تغییر پذیر نیست، این همان دین پایدار است).

و الله تعالی در حدیث قدسی می‌فرماید: **من همهٔ بندگانم را حنیف آفریدم و شیاطین به نزد آنان آمدند و از دینشان خارجشان ساختند و چیزهایی را بر آنان حرام ساختند که من برایشان حلال گردانده بودم و به آنان دستور دادند چیزی را با من شریک سازند که برایش دلیلی نازل نکرده بودم** به روایت مسلم (۲۸۶۵).

و پیامبر - صلی الله علیه وسلم - می‌فرماید: **هر نوزادی بر فطرت به دنیا می‌آید** به روایت بخاری (۱۲۹۶) و مسلم (۴۸۰۳) و در روایتی نزد مسلم (۴۸۰۵) آمده است: **هیچ نوزادی نیست مگر آن‌که بر این دین به دنیا می‌آید.**

بنابراین خداوند هر انسانی را مسلمان آفریده تا آن‌که پدر و مادرش بر او تاثیر بگذارند یا آن‌که خود بزرگ شود و برای خود دینی و آیینی برگزیند.

- اسلام همان دین حق خداوند است که پیش از خلقت انسان نیز بوده است چرا که ملائکه پیش از انسان وجود داشته‌اند و آنانان مسلمانند زیرا حقیقت اسلام گردن نهادن در برابر الله از روی محبت و بزرگداشت است و الله تعالی می‌فرماید:

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ

بقره: ۳۰

و چون پروردگار تو به ملائکه گفت من در زمین جانشینی خواهم گماشت [ملائکه] گفتند: آیا در آن کسی را می‌گماری که در آن فساد انگیزد و خون‌ها بریزد و حال آن‌که ما با ستایش تو [تو را] تسبیح می‌گوییم و به تقدیست می‌پردازیم؟ فرمود: من چیزی می‌دانم که شما نمی‌دانید)

و می‌فرماید:

شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

آل عمران: ۱۸

(الله که همواره به عدل قیام دارد گواهی می‌دهد که جز او هیچ معبودی نیست و ملائکه او و صاحبان علم [نیز گواهی می‌دهند که] جز او که عزیز و حکیم است هیچ معبودی [به حق] نیست)

و می‌فرماید:

لَنْ يَسْتَنْكِفَ الْمَسِيحُ أَنْ يَكُونَ عَبْدًا لِلَّهِ وَلَا الْمَلَائِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ

نساء: ۱۷۲

(مسیح و نه ملائکه مقرب از این‌که بنده الله باشند هرگز ابا نمی‌ورزند).

آدم - علیه السلام - که پدر همه بشر است و نخستین کسی است که خداوند آفریده، مسلمان و موحد آفریده شده است و خداوند با او سخن گفت و او را پیامبر قرار داد، بنابراین خداوند انسانی را بدون دین نیافریده، بلکه همه بشریت از نسل آدم تا دوران نوح - علیه السلام - بر توحید پروردگار و طاعت و محبت و بزرگداشت امر او بودند تا آن‌که اختلاف و کشمکش پیش آمد و در دوران نوح - علیه السلام - انحراف از توحید آغاز شد. عبدالله بن عباس - رضی الله عنهما - می‌گوید: «میان نوح و آدم ده قرن بود که همه بر شریعت حق بودند - و در روایتی همه بر اسلام بودند - سپس دچار اختلاف شدند فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّينَ مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ (پس الله پیامبران را بشارت دهنده و بیم‌دهنده فرستاد)» (تفسیر ابن کثیر: ۳ / ۴۳۱).

- این سخن درباره همه ادیان صدق پیدا می‌کند جز درباره اسلام زیرا همه ادیان توسط انسان‌ها ساخته شده‌اند و نوپدایند و

خود انسان‌ها برایش مراسم و آیین و جشن‌هایی بر ساخته‌اند.

اما اسلام و توحید پیش از همه چیز است: **اللَّهُمَّ أَنْتَ الْأَوَّلُ فَلَيْسَ قَبْلَكَ شَيْءٌ ، وَأَنْتَ الْآخِرُ فَلَيْسَ بَعْدَكَ شَيْءٌ** (خداوند تو بی آن اول که پیش از تو چیزی نیست و تویی آن آخر که پس از تو چیزی نیست) رسول الله - صلی الله علیه وسلم - این چنین پروردگار را ثنا می‌گفت چنانکه بخاری (۴۸۸۸) و مسلم (۲۷۱۳) روایت کرده‌اند.

- رسالت نبوی برای هدایت مردم و آموزش امر پروردگار به آنان نازل شده است و اگر این رسالت‌های آسمانی نبود و بسیاری از مردم از آن پیروی نمی‌کردند عذاب بر انسان‌ها نازل می‌شد و دیگر این زندگی وجود نداشت و زمین به ویرانی می‌رفت و آسمان‌ها و زمین و هر چه در آن است تباه می‌شد. الله تعالی می‌فرماید:

وَلَوْ اتَّبَعَ الْحَقُّ أَهْوَاءَهُمْ لَفَسَدَتِ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ

مومنون: ۷۸

(و اگر حق از هوس‌های آن‌ها پیروی می‌کرد قطعا آسمان‌ها و زمین و هر چه در آن‌هاست تباه می‌شد).

چرا که اگر دین و ایمان نبود وجود حیوانات و جمادات گرامی‌تر از وجود انسان بود، زیرا انسان اگر بر دینی جز اسلام باشد بدترین مخلوق بر روی زمین خواهد بود.

- سپس در پایان... هدف گوینده این سخن از این‌که انسان‌ها پیش از دین بوده‌اند چیست؟ این‌که کدام‌یک اول بوده‌اند برای ما مهم نیست! آنچه مهم است این است که آیا خداوند به پیروی از این دین (اسلام) امر کرده است یا خیر؟ و آیا به اطاعت از پیامبران - علیهم الصلاة والسلام - فرمان داده است یا خیر؟ و آیا اکنون دینی بر روی زمین هست که حق باشد و هرچه جز آن است باطل باشد یا خیر؟

و آیا هر کس از توحید و اطاعت پروردگار متعال و از اسلام روی‌گردانی کند در آتش دوزخ جاودانه خواهد شد یا خیر؟

آیا الله تعالی ما را امر کرده که بر اساس شریعت زندگی کنیم یا نه؟

این چیزی است که برای ما مهم است چه انسان پیش از دین باشد یا بعد از آن.

از الله تعالی خواستاریم که حق را برای ما به شکل حق نمایان سازد و پیروی از آن را روزی ما گرداند و باطل را باطل نشان دهد و دوری از آن را نصیب ما گرداند.

والله اعلم.